

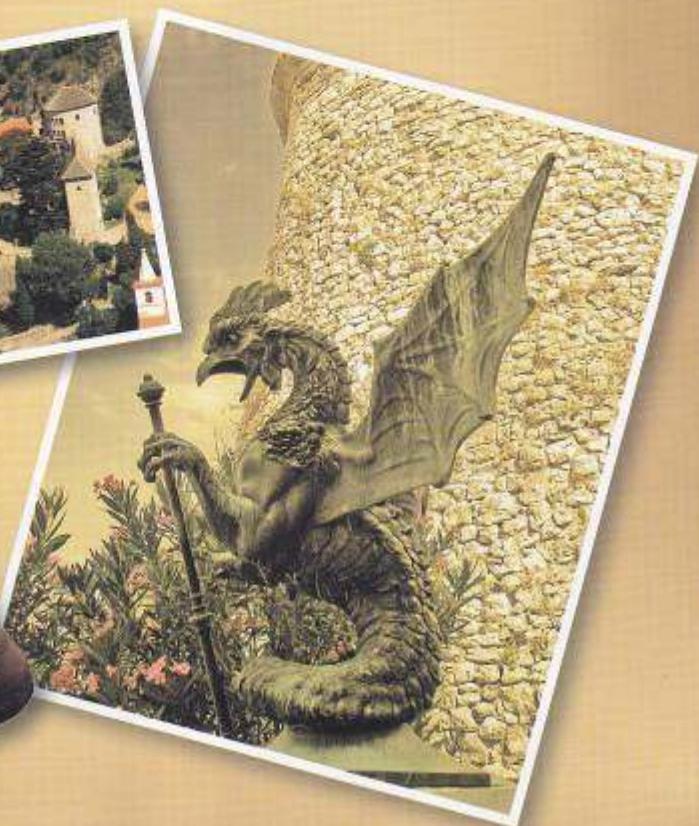
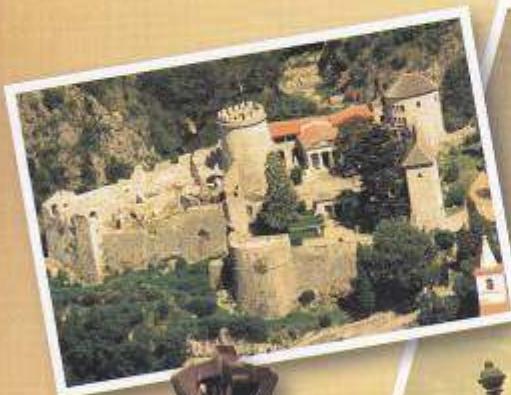
Glasilo
Mjesnog odbora
grada Trsata
Br. 1 i 2 • Sijbenj, 2011.

Trsacki zvon

1. izdanje

TEMA BROJA:

TRSATSKA GRADINA

IMPRESUM

Za nakladnika:
MJESNI ODBOR GRAD TRSAT

Uredništvo:
Elica Bonetić
Ivo Čargonja
Andelka Jurašić Mikašinović
Darko Donadić

Urednica:
Andelka Jurašić Mikašinović

Fotografije:
Marijan Matković i ostali suradnici

Grafička priprema i tisk:
Tiskara Studiograf Rijeka

Adresa uredništva:
Šetalište Joakima Rakovca 33
51000 Rijeka

Naklada:
500 primjeraka

SADRŽAJ

Uvod	2
Vijeće MO Grad Trsat	3
Biramo najlepšu okućnicu	
balcon i prozor 2010	4
Dani MO Grda Trsat	5
Doček Svetog Nikole	6
Dan Žena	7
Priča o našoj staroj ljepotici	
Trsatskoj gradini	8
Trsatska gradina - povijesno mjesto	
koje živi i danas	9
Hrvatska čitaonica Trsat	10
Gradska glazba "Trsat"	11
Klub umirovljenika i starijih osoba Trsat	12
Komunalna problematika Trsata	13
Trsatski maškarani običaji	14
Udruga "Motoristi Trsat"	14
Dani Trsata	15

Poštovani sugradani,

Telim Vas pozdraviti na prvoj stranici našega glasila. Zadovoljni smo jer smo uspjeli pripremiti materijal i informirati Vas o našem radu i životu u Mjesnom odboru. Kako je pred nepunu godinu dana izabran i formiran novi sastav Vijeća Mjesnog odbora, prvo ćemo predstaviti članove a potom i program. Tijekom godine trudili smo se biti aktivni na područjima koja smo prepoznali kao bitna za život u našem Trsatu i upoznati Vas s radom.

Ime glasila nije nastalo lako niti slučajno. Raspisali smo nagradni natječaj za ime glasila, zasuli Vas plakatima i ugodno se iznenadili odazivu. Pristiglo je 35 prijedloga. Kreativna, inovativna, povijesna ili jednostavno šaljiva imena dolazila su iz kuverata, el. pošte ili listova papira ubačenih u sandučić MO. Povjerenstvu nije bilo lako izabrati najbolji. Poslije izbora kontaktirali smo pobjednike Ivana Ružića i Višnju Dorčić, čestitali im i uručili nagradu, zadovoljni, što ovako važnu odluku donosimo zajedno.

Nastavimo ovako dobru suradnju u realizaciji aktivnosti: svaki članak, vijest ili fotografiju koju želite podijeliti s drugima pošaljite u redakciju, odazovite se na akciju izbora najlepše okućnice, dodite na radionice, koncerte i predavanja ili jednostavno dodite na "čašicu razgovora" u prostorije MO Grad Trsat.

Uredovno vrijeme MO istaknuto je za Vas, ako Vam ne odgovara javite se telefonom, el. poštom ili porukom u sandučiću. Važno je da se čujemo i razumijemo, tako će nama biti lakše, a Vama ugodnije živjeti u našoj zajednici.

*Vaša predsjednica Vijeća MO Grad Trsat
Andelka Jurašić Mikašinović*

TRSAČKI ZVON

Zvonil je glasno, zvonil je jašno,
Zvonil je za ljudi, zvonil je za Boga.
Zvonil je za puno toga.

Trpela je čovekova noga,
dok se trudan ptil na Trsat,
na ken će kot čovek zaspas.

Ponosan vedar i drit,
a Trsački zvon nikad neće pozabit.

Bruno Kovačić

VIJEĆE MO GRAD TRSAT

Predsjednica: Andelka Jurašić Mikašinović

Zamjenica: Elica Bonetić

Član: Ivo Čargonja

Član: Ivica Padjen

Član: Arsen Vakanjac

Osnovana su 3 pododbora:

Podobor za informiranje vodi Andelka Jurašić Mikašinović. Ostali članovi su Ivica Padjen i Damir Donadić. Zadatak podobrora je pravovremeno i iscrpno informirati sugrađane o radu MO, aktualnostima i akcijama. Kako? Ovim glasilom, plakatima, web stranicom...

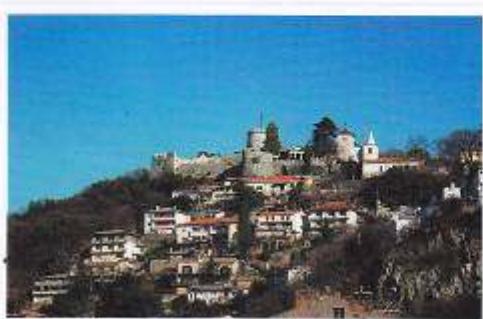
Podobor za sport i kulturu vode Ivo Čargonja, Željko Knežević i Srećka Babić zaduženi za organiziranje koncerata, smotri, susreta i natjecanja dio su zadatka ovog podobrora.

Podobor za komunalnu djelatnost vode Elica Bonetić, Marina Olujić i Jasna Linčić Kostenčić. Komunalna problematika je izazovno područje s puno pitanja i neriješenih situacija. Možemo obećati pomoći u snalaženju u šumi pitanja i sudjelovanje u rješavanju problema u okviru naših mogućnosti.

Tajnik MO Marijan Matković nalazi se u prostoru MO Grad Trsat, ponедjeljkom, utorkom, srijedom i petkom od 08.00 do 12.00 i od 14.00 do 16.00 na adresi Šetalište Joakima Rakovca 33, Rijeka.

Na ulazu u zgradu nedavno je postavljen poštanski sandučić MO Grad Trsat.

MOJ TRSAT

Star, zmučen, al moćan
ki nikad nikemu neće molat,
visoko na bregu stoji moj Trsat.

Rashitane kućice,
zgobljene nonice
va crekvi Boga mole,
a jako klanfat vole.

Va čitaonice tanci,
barufa s trimi pijanci,
lajavci kroz koltrine vire
i zlobne čakule šire.

Rekli bi neki "To ni bogzna ča",
nažalost to san misle i ja,
ma taj "neki" neka re va svet –
sejedno, par meseci, al par let
pa kad se vrne onda će znati
koliko vredi moj Trsat!

Bruno Kovačić

BIRAMO NAJLJEPŠU OKUĆNICU, BALKON I PROZOR 2010.

*O*ko i proteklih godina Grad Trsat proveo je akciju "Biramo najljepšu okućnicu, balkon i prozor". Tijekom svibnja i lipnja tajnik je fotografirao prijavljene kategorije, a 29. lipnja akcija je završena podjelom nagrada, priznanja i poklon bonova. Svi sudionici dobili su na poklon i sadnice.

Komisija u sastavu Zdenka Starčević, Marija Brčić i Cvjetana Lovrić izabrala je najbolje.

Prvo mjesto u kategoriji "Okućnice" pripalo je Ankici Vujević (Strmica 27), a zatim slijede Karmen Nenadić (R. Leard 18) i Karlo Vakanjac (Linićeva 6). U konkurenciji su još bile okućnice Željke Jurković (Glavinićeva 11), Silvije Dragičević (S. Krautzeka 39), Anke Tomašević (Partizanski put 5), Marijane Pilat (Linićeva 1), Ivane Barac (S. Krautzeka 67 A) i Eliane Sveško (Strmica 22).

U kategorijama "Balkon" i "Prozor" komisija je imala lakši zadatak. Za prvi balkon priznanje je pripalo Biserki Blažević (Frankopanski trg 4), a drugim je proglašen balkon Karmen Nenadić.

Za "Najljepši prozor" priznanje je dobila Željka Jurković, a drugim je proglašen prozor Biserke Blažević.

Završna svečanost upriličena je u Hrvatskoj čitaonici Trsat. U ime novog Vijeća MO sve prisutne pozdravila je predsjednica Andelka Jurašić Mikašinović i tom se prilikom zahvalila sudionicima i prethodnom sazivu Vijeća koji su ovu akciju provodili protekle 4 godine.

Kroz program je vodila Iva Moškun, a prigodne pjesme i recitacije izveli su gitaristi Marin Blečić i Matko Mikašinović.

Akcija je realizirana u suradnji s Gradom Rijekom - Odjel za gradsku samoupravu i upravu i Odjel gradske uprave za poduzetništvo.

DANI MJESNOG ODBORA GRAD TRSAT

Mjesni odbor Trsat osnovan je prema odluci Poglavarstva Grada Rijeke na sjednici održanoj 18. srpnja 1995. godine (pod nazivom Trsat). Od 2. srpnja 2009. godine djeluje pod današnjim nazivom.

Dan MO obilježen je koncertom klapе "Kvarner" na Trsatskoj gradini, 15. srpnja 2010. i 16. srpnja 2010. boćarskim turnirom na boćalištu BK "Trsat", uz sudjelovanje ekipa "Krimeja", "Trsat", "Brajda" i "Pašac".

Klapа Kvarner

DOČEK SVETOG NIKOLE

Eve je godine MO Grad Trsat organizirao je 6. prosinca 2010. god. doček Svetog Nikole za djecu predškolskog uzrasta. Učenici OŠ Trsat zabavili su najmlađe prigodnim programom. Kad su svi postali nestrpljivi pojavio se Sv. Nikola (Darko Matrljan) i mahanjem pozdravio djecu. Doček i podjela poklona organizirani su u suradnji s MO Vojak i Hrvatskom čitaonicom Trsat. Tom prigodom podijeljena su 72 poklon-paketa edukativnog karaktera. Prisutnu djecu i roditelje zabavili su jednosatnim programom učenici OŠ "Trsat"

DAN ŽENA

*U*oči ovogodišnjeg Dana žena, u prostorima Mjesnog odbora Grada Trsata održana je likovna radionica izrade cvijeća od krep i novinskog papira i cvjetnih aranžmana. Radionicu je pohodilo desetak žena, i u nekoliko sati ugodna i kreativna druženja izrađeno je mnoštvo maštovitog cvijeća, te su naučene osnove izrade origamija. U uspjeh radionice Trsačani su se mogli uvjeriti na izložbi postavljenoj u sklopu prigodne manifestacije, koja je ujedno uljepšala Dan žena i dostoјno pozdravila prve dane proljeća.

MEŠTRICA

Meštrica va školi
danас je teško bit,
aš ni lako
današnju dicu prominit.

Kompjuteri, mobiteli
i sva vražja tehnika
prominili su dicu
pa svi pomalo šviču.

Škola im je dosadna,
aš va njoj se neš vade,
ma lipše bi bilo
po komjuteru iskat
igre i ostale
bedastoće i krive navade.

O, meštrice moja,
morda bi ti boje bilo
doma ostat
al' će ćeš, brižna,
z malon penzijom
prije udelat.

Vesna Ilijic-Ravarša

PRIČA O NAŠOJ STAROJ LJEPOTICI TRSATSKOJ GRADINI

Turistički obilazak našeg divnog Trsata nezamisliv je bez posjeta Trsatskoj gradini. Njeni korijeni sežu daleko u prošlost u vrijeme ilirskog plemena Japoda, pa preko Rimljana koji su na tom području izgradili svoju utvrdu. Vanjski izgled i namjenu gradine kroz stoljeća mijenjali su Frankopani, Habsburgovci, bakarski kapetani te na kraju grof Laval Nugent.

Grof Nugent, maršal i vojni zapovjednik austrijskog primorja, porijeklom iz irske plemićke porodice, kupio je dosta oštećenu i uništenu gradinu Trsat, popravio kule i uređio sobe. Restauraciju grada obavio je talijanski graditelj Paronuzzio. Tako je gradina Trsat sačuvana.

Poslije smrti grofa Lavala Nugenta (1862.) naslijedio ga je njegov sin Albert koji se brinuo za održavanje grada. Umro je 1896. godine, a Trsat je ostao u rukama grofice Ane Nugent. Do danas kula krasi naš grad Trsat svojim prekrasnim i starinskim izgledom. Ona daje čarobnu notu našem Trsatu i čini ga još posebnijim.

Breme vremena i prirode ostavili su svoj trag na našoj staroj dami. Stoga je Turistička zajednica Grada Rijeke prije par godina počela s uređenjem i obnovom Gradine.

Jako sam bila radosna kad sam čula tu vijest jer će naš Kaštel dobiti ljepši i raskošniji izgled, a i priliku da i dalje priča svoju priču mnogim budućim naraštajima.

Katarina Bonetić

Trsačka kula

*Nad Rečinun već čuda let
ona ponosno stoji
i budnin okon prati
se ča se va našen gradu dogodi.
Puno je nog po njoj pasalo
i njezin kamik zglancalo
aš je si volimo obać
i va pogledu odzgora uživat.
A koliko je toga brižna pasala,
koliko je paroni promenila,
koliken je buran odolela
i radi nas
je se to preživela.*

Marko Škripac, 6. razred

TRSATSKA GRADINA - povijesno mjesto koje živi i danas

*P*oznata još od antičkog doba kada je služila kao obrambena utvrda Rimskog Carstva, Trsatska je gradina danas lokalitet od iznimnog povijesnog, umjetničkog i kulturnog značaja.

Kroz stoljeća postojanja ova je tvrđava promjenila mnogo vlasnika od kojih joj je svatko davao drugačiju namjenu i od kojih je svatko ostavio trag na kamenom zdanju smještenom u današnjoj ulici Petra Zrinskog. Posljednji od njih, grof Laval Nugent otkupio je tvrđavu od bakarskog municipija kako bi

umjetnička manifestacija "Ljeto na Gradini" koja počinje krajem lipnja i traje do početka rujna, i u sklopu koje građani mogu posjetiti brojne koncerte, kazališne predstave, a u novije vrijeme i kino na otvorenom.

Ove zime se nastavilo ranije započeto održavanje književnih večeri u suradnji s Društvom hrvatskih književnika, koje će se nastaviti kroz cijelu godinu.

Zahvaljujući svim sadržajima koje nudi, Trsatska je gradina dostupna svima, i iz dana u dan njen kulturno-umjetnički značaj raste, na zadovoljstvo

u njoj uredio obiteljski mauzolej i muzej u kojem je planirao smjestiti brojne suvenire s ratnih pohoda i mnoštvo umjetnina. Posljednja vlasnica iz te obitelji, grofica Ana Nugent, nije bila u mogućnosti brinuti se o velikom zdanju, pa je Gradina godinama sustavno propadala, sve do sredine 20. st. kada trsatska ljepotica postaje jedno od uporišta povijesti, umjetnosti i kulture grada na Rječini.

Danas je Trsatska gradina mjesto na kojem se mogu dobiti sve potrebne informacije o lokalitetu, kao i svim događanjima na Gradini. Tijekom ljetnih mjeseci na raspolaganju posjetiteljima stoji suvenirnica s bogatim izborom tradicionalnih suvenira, a tijekom cijele godine može se, uz kavu, sjesti na terasu s najljepšim pogledom na Rijeku.

Trsatska je gradina svakako najpo-sjećenija za ljetnih mjeseci kada se za toplih večeri milovana laganim povjetarcem održava sada već nadaleko poznata kulturno-

prije svega Trsačana, ali i ostalih stanovnika grada Rijeke.

Iva Moškun

HRVATSKA ČITAONICA TRSAT

Prva desetljeća XIX. stoljeća u jeku Ilirskog pokreta, odnosno Hrvatskog narodnog preporoda, diljem hrvatskih krajeva osnivane su čitaonice koje su odmah utisnule trajni bijeg i postale neizbrisivim ishodištem daljnega nacionalnoga života. S obzirom na to da je Hrvatska tada rasparčana i unutar Habsburške Monarhije i izvan nje, pojedine čitaonice bile su prve i jedine gospodarske, političke, kulturne i znanstvene institucije.

Citaonica na Trsatu utemeljena je 1876. god., relativno kasno u odnosu na druge takve institucije. Možda je razlog taj što su značajniji trsatski pojedinci bili učlanjeni u obližnjem Riječku čitaonicu koja je utemeljena već 1849., te stoga nisu osjetili potrebu za osnutkom takve institucije i na svome Trsatu. No, sedamdesetih godina Citaonica nije zaživjela i bila službeno priznata. Zašto - za sada ostaje nepoznato.

Desetljeće kasnije 1887., nekoliko videnijih Trsačana okupila je plemenita ideja; osnutak takve institucije, sa sjedištem na Trsatu. Sastavljanje pravila toga budućega društva povjereno je pravniku dr. Rudi Liniću. Nakon uklanjanja sporne točke predviđeno je bilo da članovi mogu postati samo pojedinci koji su hrvatske nacionalnosti. Citaonica je i pravno počela postojati.

Na samom početku brojila je 37 članova, a prvim predsjednikom postao je Josip Linić. Taj prvi predsjednik toliko se zauzimao za Citaonicu, da je na njezinom čelu bio (čak) do 1928. godine.

Zivot Citaonice u prvim se danima odvijao u zgradama današnjoj Ulici Petra Zrinskog br. 5; potom, u iznajmljenim prostorijama u istočnom krilu školske zgrade. Unatoč neadekvatnim radnim uvjetima, živa djelatnost nije izostala. Tako Citaonica, već od prvih dana, postaje neizostavni čimbenikom društvenoga i kulturno-prosvjetnoga a time i nacionalnoga života Trsata. Kroz niz manifestacija, napose brojnih predavanja, glazbene nastupe, ali i redovito pribavljanje i čitanje novinskih izdanja, i ova je Citaonica na svojim plećima iznijela golemi teret za "narodnu obrazovanost".

Njezni su predstavnici sudjelovali, i u nekim događajima koji nisu bili vezani isključivo za primorsko područje. Primjerice na proslavi 300. godišnjice rođenja pjesnika Ivana Gundulića. Kako je u sklopu Citaonice formirana i knjižnica, pokrenuta je akcija nabavljanja raznih književnih i drugih djela. Od 1891. godine, kada su za to stvoreni uvjeti, počelo je održavanje i prvih dramskih predstava, a 1895. godine, pod njenim je okriljem prvi put nastupio i Trsatski Pjevački zbor "Primorski Hrvati" (te je godina i osnovan).

Njezin plodan razvoj poticao je članove da podignu vlastiti Dom u kome bi se djelatnost nesmetano odvijala. Tako je 1895. god. kupljeno zemljište gdje je trebala niknuti zgrada, izabran je građevinski odbor, izrađeni su nacrti. U izgradnju je valjalo uložiti ogromne novčane sredstva koja su bila osigurana osnivanjem dioničkog društva u kojem je bilo 49 dionicara. Dio novca osiguran je i kreditom kod Hrvatske hipotekarne banke u Sušaku. Konačno, nakon petnaest mjeseci gradnje na radost svih Trsačana izniklo je za tadašnje pojmove zaista velebno zdanje. Svečano otvaranje upriličeno je 9. siječnja 1898. godine. U prizemlju Citaonice osigurane su prostorije za ugostiteljski obrt, a postojeća je terasa također služila za tu svrhu. Zapravo, velebna zgrada visoko nad kanjonom Rječine, djelovala je kao prkos-zdanje; pri dnu, na drugoj strani Rječine, tada je bila Rijeka koja je već postajala – barem izvanjski – pravim mađarskim gradom.

Hrvatska čitaonica na trsatskome brdu bila je prava šaka u mađarsko-mađarsko lice.

Vrlo brzo razvila se izuzetno dobra suradnja s brojnim društvima iz okolice, a i šire koji su rado posjećivali Trsat, pa tako i prostorije Hrvatske čitaonice.

Usljedile su godine Prvoga svjetskoga rata, u kojima dotadašnja život zamire. Umjesto pjesme, veselih razgovora, hodnicima Doma odjekuju koraci vojnika, a ni završetkom rata to se nije prekinulo. D'Annunzijev pohod na Rijeku negativno je djelovao i na Trsat. U zgradu stiže i talijanski neprijatelj koji će se ondje zadržati do ožujka 1923. godine kada Trsat sa Sušakom definitivno ulazi u Kraljevinu SHS (susjedna Rijeka je slijedeće godine ušla u sastav Kraljevine Italije).

Odlaskom posljednjeg talijanskog vojnika ponovno biva probuđen život. Zaslugom članova Citaonice sačuvan je dio inventara koji je tada vraćen. Dom biva obnovljen i spremан za uporabu krajem prosinca 1925. godine.

Ništa manje burno nije prošla devastacija u Drugome svjetskom ratu, najprije od strane talijanskoga okupatora, potom, nakon njegove kapitulacije 1943. godine, i njemačkog okupatora. I opet su stanovnici Trsata složno proučili temeljito obnovi Citaonice gotovo odmah poslije oslobođenja 1945., tako da se već početkom 1946. godine u njemu mogao normalno odvijati život. Koliko je Citaonica značila stanovnicima Trsata svjedoči i činjenica da je veliki broj sudjelovao u njezinoj temeljitoj obnovi nakon ratnih razaranja te obnovi do tada ugašene aktivnosti.

Od građevinskih radova potrebno je spomenuti da je u rujnu 1951. godine dovršena nova terasa, površinom veća od prethodne i prikladnija za ugostiteljsku djelatnost koja, pored članarine i prihoda od iznajmljivanja dvorana, osigurava sigurniju finansijsku situaciju.

Nastavljeno je održavanje kontakata s društvima iz obližnjeg Sušaka, Vežice, Drage, Kastva. Surađivalo se i s brojnim grupama iz inozemstva.

S posebnim veseljem obilježavane su godišnjice i djelovanja Citaonice, a posebno svećana bila je ona 1977. godine. Tom prigodom dodijeljene su diplome i plakete pojedincima i institucijama koje su na bilo koji način radile za njezinu dobrobit.

Hrvatska Čitaonica na Trsatu u svojoj zaista dugoj povijesti, odigrala je osobitu ulogu u životu niza generacija Trsačana, ali i čitave Rijeke, obogaćujući njihov život različitim sadržajima, svečanostima, nakladništvom, koncertima, izložbama i predstavama. Citaonica je i danas važan čimbenik u cjelokupnom životu Rijeke.

Maja Polić

GRADSKA GLAZBA "TRSAT"

Glazba Trsat osnovana je 1906. godine u domoljubnom zanosu gospođe Štefanie Trsata, Vežice i Sušaka. Do današnjih dana djeluje u gotovo neprekinutom stoljećnom nizu, s kraćim prekidima u vrijeme prvog i drugog svjetskog rata. Za vrijeme Domovinskog rata nije bilo prekida u radu Glazbe iako dio muzičara djeluje u Vojnom orkestru HV-a na području OZ Gospić - Rijeka, a dio je prošao pretežno Ličkim ratistom uključen u razne postrojbe HV-a. Tijekom minulog stoljeća, kroz njene redove prošlo JE više od 400 članova.

Treba istaknuti da je Glazba za sve vrijeme djelovanja bila uvijek ono bez čega se u javnim društvenim prilikama ne može, bila je ponos svoga grada i Trsata kao i mjesto glazbenog odrastanja mnogobrojnih vrsnih glazbenika i sjajnih ljudi.

U svećarskim prigodama, kada se osvrnemo u prošlost, spominjemo ime njenog najzasluženijeg člana, dr. Andrije Račkoga - utemeljitelja i prvog predsjednika glazbe Trsat, istaknutog javnog radnika, humaniste i povjesničara, a kasnije i župnika na Trsatu.

Danas Glazba okuplja 60 članova-amatera različite starosne dobi, spola i zanimanja. Kao graditelj mostova prijateljstva djeluje na gradskoj, županijskoj, državnoj i međunarodnoj razini, izvodeći djela klasične, revijalne i zabavne glazbe.

Za cijelokupnu aktivnost u proteklih 100 godina Glazba Trsat je primila mnogobrojne nagrade, priznanja i odličja među kojima ističe:

- Orden Bratstva i jedinstva sa srebrnim vijencem 1987. god.
- Zlatni grb Općine Rijeka; 1981., Nagrada Grada Rijeke, 1991. godine.
- Grb Grada Rijeke, 2006. god. za stotu godišnjicu osnutka i djelovanja.

S obzirom na stogodišnju tradiciju, na proslavljenje imena, na svoju glazbenu školu, na povezanost životnim tokovima grada s obje strane Rječine, Glazba Trsat će i dalje služiti građanima i zavičaju s težnjom da se njeni imenini ne ugasi ni za idućih sto godina.

Mirko Šoštaric

ZBOR HRVATSKE ČITAONICE

Organizirano zborsko pjevanje na Trsatu započelo je davne 1895. godine, kad su se prijatelji pjesme dogovorili o stvaranju prvog pjevačkog društva na Trsatu, baš na dan Nove Godine. Tako je osnovano mješovito pjevačko društvo i odbor na čelu s dr. Rudom Linićem, predsjednikom, tajnikom Josipom Smrkvinom, blagajnikom Franjom Matkovićem i arhivарom Božom Bakmušem.

Rikard Katalinić Jeretov predlaže da se mješovito pjevačko društvo nazove Primorski Hrvat, čime se obilježava rodoljubivo djeleovanje pod tuđinskom vlašću.

Prvi zborovoda bio je Vaclav Brož, a pod njegovim vodstvom prvi put su nastupili 2. lipnja 1895. prigodom jednoga "majelesa". Slavni hrvatski skladatelj Ivan pl. Zajc na rječi Rikarda Katalinića sklada i posvećuje Primorskemu Hrvatu poputnicu pod nazivom *Desna Jaka*.

Za Primorskog Hrvata doslovno vrijedi tvrdnja da živi s pukom i sudjeluje na proslavama: na Zametu, u Lovranu, Kastvu, Bakru, Kostreni, Zagrebu, Virovitici i Osijeku.

1907. godine zbor posvećuje svoj, svilom vezeni barjak i bilježi čak 10 nastupa. No dolazi prvi svjetski rat i obustavlja se djelatnost zbara.

U razdoblju između dva svjetska rata vlasti prisiljavaju članove društva na izmjenu imena i zbor nastavlja s radom pod nazivom Primorac. Za vrijeme drugog svjetskog rata zbor prestaje s radom. Prvi zborovoda nakon završetka rata bio je Ivan Matrjan. Budući se taj vrsni pedagog posvećuje samo glazbi, zbor preuzima svećenik i župnik Mirko Župan. Nakon njega dolazi vojni glazbenik i pedagog Duško Blagaj te Bruno Čindrić i Ivo Perišić.

U svibnju 1976. godine zbor se obnavlja kao sekcija Narodne Čitaonice i vodi ga Ivo Rožić.

Osobite zasluge za nastavak rada mješovitog zbara imaju Izidor Matovićević, Franje Medija, Danica Hrvatin, Vazmošlav Kovačić, Tonči Kovačić (Rabar), Branka Frank, Meri Dorić, Srećka Babić i Zvonko Kamenski.

Zbor bilježi uspješne nastupe kao i mnoge cijelovečernje koncerte.

Kako zbor počinje oskudjevali muškim članovima, na zamolbu odbora zbara, desetak muških članova zbara Fratellanza dolazi u pomoć da bi zbor izvršio obvezu prema SKUD-u Rijeka.

30. studenog 1983. godine mješoviti zbor prestaje s radom. Dvadeset-

tak članica, zaljubljenica u zborni pjevanje, odlučilo je osnovati ženski zbor, koji započinje s radom u siječnju 1984. godine.

Zasluge za osnivanje zbara imaju Srećka Babić, Mari Dorić, Ivo Čargonja, Veljko Matrjan (tadašnji predsjednik) i Božo Sveško, tajnik Hrvatske Čitaonice Trsat.

Zbor bilježi uspješne koncerte, nastup na promociji "Zastora" Josipa Morettija 1981., u San Canzian d'Isonzo, Italija 1988., Naš kanat je lip 1991. godine i 1995. u Poreču gdje je zbor doživio ovacije publike, zatim nastup u Glazbenom zavodu u Zagrebu na poziv zbara "Sloboda - Sloga" te iste godine.

Zbor ponovno postaje mješoviti 2002., što treba zahvaliti Branki Frank. Zbor Hrvatske Čitaonice Trsat do danas dana vodi maestro Vinko Badjur.

Srećka Babić

KLUB UMIROVLJENIKA I STARIJIH OSOBA TRSAT

Klub umirovljenika i starijih osoba, osnovan je 1. listopada 2008. godine i nalazi se u prostorijama Hrvatske čitaonice Trsat.

Put od osnutka do danas bio je dug ali uspjeli smo svojim radom privući ljude i danas broj 240 članova. Godina 2009. bila je godina upoznavanja, 2010. urodila plodom i naš trud nije bio uzaludan.

Lanska godine imali smo nekoliko izleta. Upečatljiv je bio izlet u Knin, posjet sa stručnim voditeljem Kalinskoj tvrdav i izvoru rijeke Krnice.

Drugi, isto tako lijepi izlet bio je u Ravnu Goru, na poziv turističke zajednice Ravna Gora.

Topli doček njihovih umirovljenika, ručak i cjelodnevno druženje izbrisalo je krišn dan te smo se vratili u Rijeku, obogaćeni s još jednim lijepim doživljajem.

Godinu 2010. obilježili smo i posjetom umirovljenika iz Zlobinu, i uz druženje i harmoniku proveli smo lijepo poslijepodne sve do večernjih sati.

Drugi posjet isto tako značajan bio je i dolazak umirovljenika Krima s kojima smo se upoznali i proveli nekoliko sati.

Moran se također pojavili da smo imali nekoliko predavanja. Jedno od značajnijih bilo je pod nazivom "Kako se ponašati u prometu".

Rad kluba ne sastoji se samo od druženja i izleta. Učestvujemo u svim sportskim aktivnostima starijih osoba u gradu. Te su boće, briškula i trešete, a jedan od glavnih je pikado. Treba spomenuti i tombolu, koja se održava svake srijede.

Osvojili smo već nekoliko pokala i medalja, a osvojena je i jedna brončana medalja na Kruku na županijskoj razini.

Sve je više osoba, koje dolaze i ne samo s Trsata, nego i šire okolice Rijeke.

Božićne i novogodišnje praznike proveli smo u druženju i uz dobre želje dočekali smo novu 2011. godinu.

Prosinac je obilježen s još jednim važnim dogadjajem. Snimala nas je Hrvatska televizija.

Obječali smo pokrenuti kreativnu radionicu, što se u veljači i ostvarilo. Veliki odaziv učesnika, njihov rad, oslikavanje na staklu, dekupež, izrada malih predmeta od gipsa, izrada ogrlica, potaklo nas je na nastavak takvog druženja.

Njihove smo radove izložili u prostorijama kluba i sve češće nas pitaju, kada ćemo nastaviti s radom.

Kad smo kad kreativnih radionica, moramo spomenuti i dobitni suradnju s MO Grada Trsat. Oni su nam nalične uoči 8. marta priredili likovnu radionicu, izradu cvijeća od papira i krepljene aranžmane, a sve pod stručnim vodstvom simpatične mlade profesorice.

Odaziv je bio zadovoljavajući, a uz ljubazne domaćine mjesnog odbora

proveli smo ugodno poslijepodne, uz obećanje da će se ta suradnja ubuduće nastaviti i proširiti.

Zaboravila sam na kraju spomenuti još jedno predavanje održano u veljači ove godine pod nazivom "Kako ostati mlad". Zanimljivo predavanje mlade profesorice koje nas je oko dva sata držalo prikovano za stolicu i dalo nam materijala za razmišljanje kako se hranim i koliko se krećemo.

Kad smo kod kretanja, treba spomenuti da se svake subote održava masaža. Veoma učinkovita i povoljna i naši učesnici su veoma zadovoljni i sve ih više brojimo.

Svakog posljednjeg četvrtka u mjesecu medicinska sestra nam dolazi mjeriti šećer i tlak, ljudi su se već na to navikli.

I za kraj što reći više.

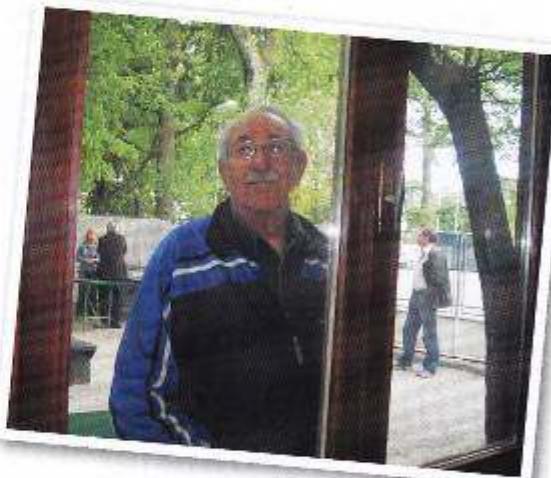
Ništa...

U ovom sazjetom izlaganju račeno je mnogo toga, mnogo nas ideja okupira i do kraja godine još ćemo mnogo toga napraviti i izmislići, a sve u cilju poboljšanja kvalitete života naših članova.

I na kraju samo jedna rečenica.

Druženje je smisao svoga toga.

Slavica Škerl

NONIĆ

*Moj nonić je jako dobar bil.
Kud god je hodil, mene je sobun vodil.
Sega lipoga mi je povedal,
a ja san ga s velom pažnjom slušal,
saku njegovu besedu u srce sratil.*

*A kad san s nonićem va stare kuće bil,
sakakovih me stvari naučil.
Va vrte smo sadili i okapali,
na dvorištu smo drva slagali, cepali
i va konobu unašali.*

*Va voćnjaku nam je najlipše bilo,
po zelenoj traavi šećat i zrelo voće gledat,
a najzrelije crvene jabuke i žute kruške brat,
va smedu pletenu košaru ih stavljat,
va kuću unašat i va slasti ih guštat.*

*Ča smo se nonić i ja češće družili,
se više smo se voleli.
Moj nonić je zavavek šal,
al' va momu srcu je ostal.*

Patrik Rauch, 6. razred.

KOMUNALNA PROBLEMATIKA TRSATA

Ocjeće MO Grada Trsata koje djeluje nešto manje od godinu dana, stavilo je pred sebe nekoliko zahtjevnih zadataka vezanih za uređenje komunalne infrastrukture, očuvanje okoliša, učinkovitiji rad komunalnih službi te prometne sigurnosti i regulaciju prometa. Područje MO Grad Trsat vrlo je znakovito i specifično. To je područje u koje se, pogotovo ljetnjih mjeseci, slijeva veliki broj turista i vjernika. Promet Trsatom, kao i parkirna mjesta jedan od glavnih problema s kojima se Vijeće MO Grad Trsat uhvatilo u koštac. Vezano za to vođeni su razgovori s Policijskom upravom, djelatnicima Rijeka prometa, prometnim redarstvom te komunalnom službom ne bi li se našlo najbolje moguće rješenje. Naime, veliki je problem parkiranja osobnih automobila ispred Bazilike Gospe Trsatke na samoj autobusnoj stanici zbog čega autobusi ne mogu ili jedva prolaze. Problem je u parkiranju turističkih i hodočasničkih autobusa ispred Dvorane mladosti. Vjerujemo da će se u dogledno vrijeme i za to naći neko rješenje.

Kako nam je važna sigurnost gradana i neometano kretanje pogotovo invalida. Vijeće MO Grad Trsat uputilo je Rijeku prometu zahtjev za postavljenje i popravak pristupa invalida kod ambulante i ljekarne na Trsatu, ispred Dvorane mladosti kod autobusne stanice i kod kioska. Također, tražena su 3 parkirna mjesta za invalide kod Dvorane mladosti i u blizini ambulante i ljekarne. Nadamo se da ćemo uspjeti očistiti i donekle urediti pristup ambulant i umjesto tlakovca postavljenog na pločnik posaditi živicu kako bi sve skupa izgledalo ljepeš i urednije.

Vijeće MO Grad Trsat ima i drugih problema koji se moraju rješavati a jedan od njih su nazaobilazni kućni ljubimci. Ljudi umjesto da hodaju uzdignute glave moraju gledati u pod da slučajno ne nagaze na ono što vlasnici pasa uredno ostavljaju na cesti umjesto da to pokupe i stave u vrećicu. Tu je i Park heroja koji je umjesto okupljalište djece postao šetalište pasa, od onih malih do onih opasnih. I u tom smislu Vijeće nastoji pronaći najbolje moguće rješenje kako bi svi bili zadovoljni.

Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo je na jednoj od svojih sjednica plan raspodjele sredstava za komunalne prioritete na području mjesnih odbora

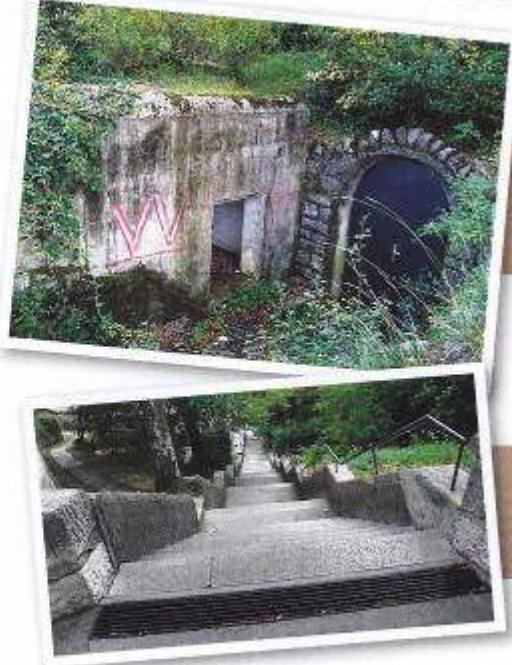
za 2011. godinu. Tim planom utvrđena je raspodjela sredstava, opseg radova i potrebna finansijska sredstva za njihovo ostvarenje. Tako je i Vijeće MO Grad Trsat istaknulo svoje prioritete što je vidljivo iz tablice plana.

11	MO GRAD TRSAT UKUPNO:	142.000,00
11.1	Proširenje javne rasvjete u ulici Bošket nasuprot kućnog broja 14/1	5.000,00
11.2	Uređenje dijela kolnika Ulice Vrlje od kućnog broja 5 do kućnog broja 24	137.000,00

Priprema i ugоварanje djela poslova počeli su već u veljači 2011., a realizacija je ostavljena je za travanj i svibanj.

Ovim putem pozivamo građane s područja MO Trsat na suradnju. Voljeli bismo čuti Vaš glas, doznati Vaše mišljenje o osmišljavanju javnih prostora koji vas okružuju, koliko ste zadovoljni javnim površinama i radom Mjesnog odbora i vjerujte, svaka Vaša sugestija je dobro došla.

Elica Bonetić

TRSATSKI MAŠKARANI OBIČAJI

Maškare i maškarani tanci na Trsatu sežu u, sada već dawno, 19. stoljeće. Maškarani tanci u Trsatskoj Čitaonici prije više od pedeset godina bili su posebno sastajalište mladeži s Vežice, Orešovice, Svetu Ane, Kozale, iz centra grada, iz Drage i drugih dijelova, a domaćini su bili, zna se, Trsačani.

Kao da je grom puknuo, vrata čitaonice zatvorila su se za maškare i ples, a ljudi su se pitali zašto i tko je to i s kojim razlogom učinio. Odgovora nije bilo. Vrijeme je prolazilo, a naša prekrasna Čitaonica je, obavijena tišinom, čekala da je netko probudi. I dogodilo se čudo! Nakon puno, puno godina, 2004. godine, vrata Čitaonice su se širom otvorila za naše najmlade maškarice. Na našem se Trsatu organizirao "Dječji maškarani

bal" u organizaciji Kluba prijatelja Grada Trsata i uz podršku Trsačkih maškara i Hrvatske čitaonice Trsat, koji već osam godina uveseljava našu djecu, njihove roditelje, nonice koji su prateći svoje unuke ponovno oživjeli sjećanja na njihovu mladost. Probudile su se uspomene kada su se i oni veselili i plesali u ovoj prekrasnoj Čitaonici.

"Velike" maškare, Trsačke maškare, prvi put se organizirano spuštaju na Korzo 1996. godine da bi redom sve do danas predstavljali Trsat u najlepšim kostimima, alegorijskim kolima, maštovitim porukama, prelijepim bojama i osvojenim nagradama na raznim manifestacijama kao što su Igre bez granica, reli Pariz-Bakar, Maškarani

maraton i Izbor za kraljicu karnevala na kojem smo i ove godine osvojili nagradu za najbolji nastup. Ove godine Trsačani su predstavili "Baletni studio Trsat".

Zahvaljujemo svima koji su pomogli da sa Dječjim maškaranim bal uspješno realizira. Za sve slatkiša, poklone, grickalice, uime djece zahvaljujemo tetama: Ljubici, Nedici, Elviri, Klari, Cvetači, Mariji, Nadi, Ozrenki, Anamanji, Miri, Neti, Andelki i Sonji te barbama Leu, Dušku, Momiru, Darku, Brunu, Dejanu, svim roditeljima i nonićima i svima koji su na bilo koji način pomogli da se ovaj bal održi na radost naših najmladih.

Naša šutljiva Stara dama ponovno je dobila dušu i širom otvorila vrata na veliku radost svih onih koji vole i čuvaju dobre stare običaje koje ne smijemo prepustiti zaboravu.

Ružica Ažman

UDRUGA "MOTORISTI TRSAT"

Udruga "Motoristi Trsat" osnovana je 8. veljače 2010. godine s ciljem da potiče, pomaže i educira svoje članove o sigurnom ponašanju u prometu.

Također da okuplja nove članove koji vole i voze motore, organizira savjetovanja i predavanja o moto-svijetu, potiče ekološku svijest kao i suradnju s drugim istovrsnim i sličnim udružama u domovini i inozemstvu. Moramo napomenuti da je rad udruge "Motoristi Trsat" javan i dostupan javnosti pravodobnim obavještavanjem putem javnog priopćenja.

U protekloj godini našeg osnutka odradili smo humanitarnu akciju prikupljanja pomoći za Riječane slabijeg materijalnog stanja, kao što smo i obilježili nekada popularnu manifestaciju. Naša udruga "Motoristi Trsat" vrlo dobro napreduje tako da se moramo pohvaliti da već u prvoj godini brojimo 50 članova, odnosno motorista mahom s područja Trsata (Sušaka). Donijeli smo svoj statut, kodeks ponašanja i smjernice za naredni rad.

Imamo prepoznatljive oznake na majicama, drugim riječima, pravi smo moto klub s ozbiljnim namjerama.

Srdačan pozdrav Vama, kao i svim motociklistima dobre volje.

Doprdsjednik: Aldo Raukar

Motoristi Trsat

DANI TRSATA

*D*uh prijatelja Grada Trsata već 17. godinu zaredom organizira manifestaciju "Dani Trsata" koja se obilježava povodom blagdana Sv. Jurja zaštitnika Trsata i godišnjice oslobođenja Trsata od fašizma. U organizaciji manifestacije sudjeluju MO Grad Trsat, Hrvatska čitaonica Trsat i Udruga antifašista Rijeke - podružnica Trsat.

Prije 3 godine dogovorili smo da "Dani Trsata" počinju svečanim otvaranjem. Ove godine manifestacija je počela 21. 4. i trajala je do 29. 4. 2011. godine. Polaganje vijenaca na spomen obilježje poginulih Trsačana u drugom svj. ratu, te spomen obilježja poginulim braniteljima Domovinskom ratu i prvom predsjedniku Kluba prijatelja Grada Trsata održano je 21. i 23. travnja 2011. godine.

U utorak 26. 4. svečano su otvoreni "Dani Trsata". Mladi Trsata obućeni u frankopanske uniforme i njihove gospođe u živopisnim haljinama iz toga doba krenuli su od Dvorane mladosti do Svetišta Gospe Trsatke uz zvuk Gradske glazbe Trsat i mnogobrojnih posjetilaca. Ove godine je prvi put podignuta zastava Kluba, osmislio ju je naš poznati kipar Zvonko Kamenar a blagoslovio Emanuel Hoško.

Povorka je potom krenula prema staroj frankopanskoj kuli gdje je ustoličen kapetan Grada Trsata. To je i ove godine uz svečanu prisegu i zvukove fanfara postao gospodin Mirko Šoštarić, član i predsjednik Gradske glazbe Trsat. Proglas je čitao knez Miro Kačić a sve prisutne pozdravio je uz predsjednicu kluba i riječki gradonačelnik, gospodin Vojko Obersnel.

Program "Dani Trsata" nastavljen je u organizaciji MO Grad Trsat. U srijedu 27. travnja 2011. organiziran je sportski dan s bočarskim i pikadu turnirom te turnirom u briškuli i trešeti. Gosti i natjecatelji bile su domaće ekipe i ekipe iz Škurinja i Crikvenice. Natjecanje u pikadu odvijalo se u prostorijama udruge umirovljenika. Nakon završenog natjecanja, natjecateljice u pikadu pridružile su se natjecateljima na bočalištu, gdje se održavao turnir u briškuli i trešeti, te bočanju.

Svi natjecatelji i suci dobili su prigodan dar kao uspomenu na ove susrete. Ekipa Trsata odnijele su pobjedu i dobole pehar koji im je uz čestitke predala predsjednica MO Grad Trsat prof. Andelka Jurašić Mikašinović.

U četvrtak je u Hrvatskoj čitaonici održana svečana priredba, a u petak koncert Gradske glazbe Trsat.

